

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/44/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

117/2018. (V. 17.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2017. március 30-án előterjesztett **panaszát** a 2018. május 17-én – Dr. Kozma Ákos elnökhelyettes és Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésen született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. március 14-én történt rendőri intézkedések (idézés, lefoglalás, közintézményben intézkedés) és annak megalázó módja miatt 2017. március 30-án, postai úton terjesztette elő panaszát, amit 2017. április 10. napján, postai úton kiegészített.

I.

1) A panaszbeadvány szerint 2017. március 14-én délelőtt két civil ruhás nyomozó – előzetes tájékoztatás nélkül – megjelent a panaszos ingatlanánál azért, hogy lefoglalják és elszállítsák a panaszos feleségének nevében levő személygépkocsiját (feleség a tulajdonos és az üzembentartó is). Sem a panaszos, sem a felesége nem tartózkodtak otthon, csak a feleség édesanyja a panaszos beteg kislányával. A nagymamától megtudták a rendőrök, hogy a panaszos a ... Gimnáziumban tanárként dolgozik, ezért felhívták az ottani rendőrőrsöt, ahonnan egy szolgálati egyenruhás rendőrt küldtek a panaszos munkahelyére. A panaszos éppen tanítási

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

órát tartott, amikor kiszólitották az osztályteremből. (A panaszos ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy pár éven belül másodjára fordult elő ilyen rendőri intézkedés vele szemben.) A kollegái és a diákok szeme láttára történt a rendőri intézkedés, ami sértette az emberi méltósághoz és jó hírnévhez való jogát, és szakmai presztízsét. A panaszosnak magyarázkodnia kellett a munkatársai felé.

2) A panaszos továbbította a Testületnek a Sz.-i Rendőrkapitányság idézését, és a ... Megyei Rendőr-főkapitányság lefoglalásról szóló határozatát, amelyek tartalmát a Testület az Állásfoglalás II. részében ismerteti.

A panaszos a nyomozó hatóság ezen eljárási cselekményeivel összefüggésben előadta, hogy az idézés a lefoglalás közvetlen előzménye volt. Az idézés keltezése 2017. március 10., amelyben március 13. napján 8 óra 30 percre idézték be a panaszos feleségét. Az idézést március 13-án késő délután találták meg a postaládájukban, boríték nélkül, azaz azt nem postai úton kézbesítették. Az idézésben a panaszos feleségének lakcímeként az ... utca 40. számot tüntették fel, holott ők a 28. szám alatt laknak.

A panaszos szerint az idézés nem felelt meg a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 64. §-ában foglalt előírásoknak, mivel a törvényhely (6) bekezdése szerint az írásbeli idézést vagy értesítést zárt iratban kell megküldeni. A panaszos és felesége felhívták a nyomozót, mert tartottak az idézésben megjelölt szankciótól. Kifogásolták az eljárás módját, de együttműködésükről biztosították őt. A rendőr március 14-én 8 óra 30 percre akarta telefonon keresztül idézni a panaszost és feleségét, de azt ők nem tudták elfogadni, mivel ennyire rövid időn belül nem tudták a munkahellyel egyeztetni a távolmaradásukat. A panaszos és felesége a március 16-át vagy 17-ét javasolták, azonban azok a napok a rendőrnek nem feleltek meg, és azt a választ kapták: „valahogy máshogy fogjuk elintézni”. Március 14-én a panaszos megtudta, mit jelent a rendőri szakzsargonban ez a kijelentés: amikor is megjelent munkahelyén a rendőr.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A panaszossal szemben a Sz.-i Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök jártak el. A Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály Általános Csoportjának c. r. őrnagy kiemelt főnyomozója bocsátotta ki az idézést, vele beszélt annak kapcsán a panaszos (és a felesége). A főnyomozó a c. r. alezredes csoportvezetővel jelent meg a panaszos ingatlanánál. A Sz.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály B.-i Rendőrőrsének r. főtörzsőrmester körzeti megbízottja jelent meg a panaszos munkahelyén.

2) A ... Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Osztályának 2017. február 28-án kelt, lefoglalás elrendeléséről szóló határozata az alábbiakat tartalmazza.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 379. §-ának (1) bekezdés c) pontjába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő, jelentős értékre

lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezeléssel, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból vagy orgazdaságból származó dologra elkövetett orgazdaság büntetnének gyanúja miatt, folyamatban lévő büntetőügyben elrendelték – a Be. 151. §-ának (2) bekezdése alapján, figyelemmel a Be. 151. § (1) bekezdésére – a ... forgalmi rendszámú, Renault Clio típusú személygépjármű és a hozzá tartozó indítókulcs(ok), valamint forgalmi engedély és törzskönyv, illetve a gépjármű adásvételi szerződése lefoglalását. A határozatot kézbesítését a panaszos feleségének kellett.

A határozat indokolása szerint a megjelölt büntett gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen eljárást folytat a hatóság. Megállapítást nyert, hogy a panaszos feleségének tulajdonában lévő személygépkocsi bűncselekmény elkövetéséből származik, a jármű nemzetközi körözés alatt áll.

A határozatra rávezették, hogy a panaszos felesége kijelentette: a határozatot vele szóban közölték, illetőleg egy példányát átvette, a határozattal szemben panasszal élt. A határozatot a panaszos írta alá 2017. március 14-én.

3) A ... Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Osztályának r. alezredes vezetője 2017. február 28-án megkereséssel fordult a Sz.-i Rendőrkapitányság vezetőjéhez.

A r. alezredes tájékoztatása szerint az említett büntetőügyben a Bűnügyi Osztály eljárást folytat ismeretlen tettes ellen jelentős értékre lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezeléssel, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból vagy orgazdaságból származó dologra elkövetett orgazdaság büntetnének gyanúja miatt.

A rendelkezésre álló adatok szerint 2016. november 10-én a ... okmányirodában intézkedés alá vonták a ... Kft. képviselőjét, aki egy SIS körözés alatt álló ... forgalmi rendszámú, német BMW 418 d típusú gépkocsit akart Magyarországon forgalomba helyeztetni. A férfi a járművásárlással kapcsolatosan elmondta, hogy a gépkocsit a budapesti ... Kft.-től a továbbiakban: Kft.) vásárolta, azt adásvételi szerződésével is igazolta. Az Kft. képviseletében Sz. G. járt el, aki tanúkihallgatása során elismerte, hogy több külföldi gépjárművet is behozott, többnyire Olaszországból a Kft. részére, melyekről megállapították, hogy SIS körözés alatt állnak.

Megállapították továbbá, hogy a panaszos feleségének tulajdonában lévő, ... forgalmi rendszámú, Renault Clio típusú személygépjármű is nemzetközi körözés alatt áll.

Az osztályvezető kérte, hogy a lefoglalási határozat alapján a Sz.-i Rendőrkapitányság a panaszos felesége személygépjárművének lefoglalásáról és ideiglenes tárolása érdekében a intézkedjen, illetve a panaszos feleségének tanúkenti kihallgatásáról (annak szempontrendszer megküldésével) gondoskodjon; továbbá – amennyiben a kihallgatás során bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja merülne fel vele szemben – a halaszthatatlan nyomozási cselekmény(ek) elvégeztetését is kérte.

4) A Sz.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály Általános Csoportjának c. r. őrnagy kiemelt főnyomozója 2017. március 10-ei keltezéssel a panaszos felesége részére tanúkenti idézést bocsátott ki. A dokumentum szerint a Be. 67. §-ának (1) bekezdés 1.

fordulata alapján, kihallgatása céljából 2017. március 13. napján 8 óra 30 percre a rendőrség hivatali helyiségében kellett idézésre megjelennie.

5) A Sz.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály Általános Csoportjának c. r. őrnagy kiemelt főnyomozója feljegyzést készített, amelyben rögzítette, miszerint a büntetőügy átvételét követően az RobotZsaru adatbázisban rákeresett a lefoglalással érintett jármű tulajdonosára (panaszos feleségére). A továbbiakban az így kapott mobiltelefonszámon felvette a kapcsolatot vele, és tájékoztatta: az autójával kapcsolatban kihallgatása vált szükségessé, melynek elvégzésére és az autó, illetve annak iratainak és tartozékainak megtekintésére, másnap (2017. március 10-én) 8 óra 30 percre egyeztetett időpontot a Sz.-i Rendőrkapitányságra.

Mivel az esti órákban a panaszos felesége arról tájékoztatta, hogy mégsem fog bemenni, ezért pénteken délelőtt megkísérelték a gépkocsi lefoglalását. Annak keretében adatgyűjtést végeztek a lakcímén, ahol senkit nem találtak, emiatt a rendőr tanúkenti idézést írt neki, amelyben 2017. március 13-án 8 óra 30 percet jelölt meg.

Tekintettel arra, hogy a panaszos felesége a megadott időben nem jelent meg, továbbá ezt követően az esti órákban arról tájékoztatta a c. r. őrnagyot, hogy legkorábban csak csütörtökön fog ráérni, ezért 2017. március 14-én ismételt adatgyűjtést végeztek a rendőrök. Annak során sikerült végrehajtaniuk a szükséges lefoglalást. Tekintettel a gépkocsi tulajdonosainak (a panaszosnak és feleségének) munkahelyi elfoglaltságaira, kihallgatásukra 2017. március 20-án 8 óra 30 percre egyeztetett időpontot.

6) A lefoglalásról szóló jegyzőkönyv szerint a S.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály Általános Csoportjának c. r. őrnagy kiemelt főnyomozója a 2017. március 14-én 10 óra 10 perctől kezdte meg a nyomozati cselekményt (a záró időpont a jegyzőkönyvben nem szerepel).

A panaszos felesége és a panaszos tartózkodott a helyszínen. A panaszos tagadta, hogy a birtokában lévő gépkocsi bűncselekmény elkövetése útján jutott hozzá. Ezek után az ügyben érintett gépkocsit a helyszínen lefoglalták, azt a Sz.-i Rendőrkapitánysághoz szállították be. A panaszos a kényszerintézkedés módja ellen panasszal nem élt.

7) A Sz.-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály Általános Csoportjának c. r. őrnagy kiemelt főnyomozója 2017. március 14. napján további két feljegyzést készített.

a) Az egyik feljegyzésben rögzítette, hogy a délelőtti órákban lefoglalták a büntetőügyben érintett személygépkocsit, A lefoglalást szenvedő fél, a panaszos a gépkocsi lefoglalásának ténye ellen panasszal élt.

A c. r. őrnagy felvette a kapcsolatot a büntetőügy előadójával, akit tájékoztatott a panasz tényéről, továbbá arról, hogy a keletkezett iratokat NOVA SZEÜSZ levelező rendszeren haladéktalanul megküldik részükre.

b) A második feljegyzés szerint az említett ügyben aznap, a délelőtti órákban szükségessé vált a panaszos felesége személygépkocsijának lefoglalása, melynek feltételezett megtalálási helye a tulajdonosánál volt.

A lefoglalás megkezdése előtt a c. r. őrnagy felvette a kapcsolatot a Sz.-i Rendőrkapitányság utcai objektumán ... közalkalmazottal, aki arról tájékoztatta, hogy B. városban tartózkodik, így aznap a rendőrség tulajdonában lévő trélerrel nincs mód a lefoglalni tervezett gépjármű beszállítására. Emiatt a továbbiakban felvette a kapcsolatot a ... Bt. vezetőjével, aki azt a tájékoztatást adta, hogy továbbra is állnak a rendőrség rendelkezésére. Ezt követően indultak a panaszos lakcímére, ahol megtalálták és lefoglalták az érintett gépkocsit, melynek a rendőrségi objektumba szállítását a ... Bt. munkatársa végezte.

8) A panaszos munkahelyén megjelenő és intézkedő r. főtörzsőrmester körzeti megbízott utólag jelentést készített a panaszolt rendőri intézkedés tekintetében.

A rendőr 2017. március 14-én B. Rendőrőrs illetékességi területén 8 órától 20 óráig körzeti megbízotti szolgálatot látott el két r. főtörzsszászlóssal). Mivel kollégái Pörbölyön teljesítettek szolgálatot a migrációs ellenőrzés miatt, ezért ő egyedül maradt B. közigazgatási területén.

A szolgálat megkezdését követően, a délelőtti órákban (pontosan az időpontra nem emlékszik) B. belterületén járőrözött egy civil személygépkocsival, mikor a nyomozók EDR rádión keresztül a ... utca 28. szám alatti helyre hívtak, mivel segítségre lenne szükségük.

A körzeti megbízott megjelent a fenti cím előtt, ahol a Sz.-i Rendőrkapitányság c. r. őrnagy kiemelt főnyomozója és c. r. alezredes csoportvezetője fogadta. Közölték, hogy egy gépjárművet szeretnének lefoglalni az említett lakcímen, egyéb információt nem osztottak meg vele.

Ezt követően becsengettek az ingatlanba, ahol egy idősebb hölgy nyitott ajtót. A nyomozók kérdésére közölte, hogy jelenleg egyedül tartózkodik az ingatlanban, a keresett személyek (panaszos és a felesége) dolgoznak. A hölgy elmondta, hogy a panaszos a ... Gimnáziumban tanít, felesége pedig a városi óvodában óvónőként dolgozik.

Ekkor a nyomozók megkérték a r. főtörzsőrmestert, hogy értesítse ki a panaszost arról, hogy keresik és haza kellene mennie. A rendőr megjelent a ... Gimnáziumban, ahol az aulából nyíló tanári szobához ment és egy hölgyet (az intézmény igazgató-helyettesét) megkérte, hogy szóljon a panaszosnak, mert szeretne vele négszemközt beszélni.

Az igazgató-helyettes közölte a rendőrrel, hogy a panaszos jelenleg órát tart, de mindjárt kihívja hozzá az aulába. Egy kis idő elteltével odament hozzá a panaszos, akivel közölte, hogy ha megoldható, akkor haza kellene mennie, mert keresik a Sz.-i Rendőrkapitányságról a nyomozók. Ekkor kizárólag ketten voltak, és a rendőr által elmondottakat más nem hallhatta.

A panaszos közölte a r. főtörzsőrmesterrel, hogy a dolgot jelzi az igazgató-helyettesnek, majd azonnal kerékpárra ül és hazaindul. Amikor a rendőr az ingatlanhoz érkezett, akkor érkezett meg éppen a panaszos, és bement az ingatlanba.

A körzeti megbízott ezt követően megkérdezte a nyomozókat, hogy szükségük van-e még rá, amire közölték, további segítségre nincs szükségük, folytathatja a szolgálatát. Ekkor a helyszínt elhagyta.

A r. főörzsőrmester megjegyezte jelentésében, hogy a helyszínen a nyomozóktól nem érdeklődött arról, hogy milyen ügyből kifolyólag vannak ott, csak a kiértékelésben vett részt, a kérésüket teljesítette. A panaszos panaszáról a r. alezredes hivatalvezetőtől értesült.

Álláspontját támasztja alá a panaszos által az internet YouTube csatornájára feltett nyilatkozata.

9) A ... Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának c. r. alezredes kiemelt főelőadójának jelentése az alábbiakat tartalmazza.

A panaszolt intézkedésről az intézkedő r. főörzsőrmester jelentést készített, amelynek utolsó mondatában rögzítette, hogy az esettel kapcsolatban az interneten elérhető YouTube csatornán elérhető egy videó, melyben a panaszos nyilatkozik az ügygel kapcsolatban.

A videót megtekintve megállapítható, hogy 5 perc 9 másodperctől ezt nyilatkozza a panaszos: „Kiszólított az igazgató-helyettes asszony a tanteremből, és a folyosón már ott várt egy egyenruhás rendőr.” A riporter közli a panaszossal: „Még jó, hogy nem ment be a gyerekek közé a rendőr és onnan cibálta ki.” Erre a panaszos azt válaszolta: „Hát az nagyon jó sztori lett volna, mert utána nemcsak a kollégák felé kellett volna magyarázkodjak, hanem a gyerekek felé is. Mert így is azért elég kellemetlen volt, hogy a kollégáknak elmagyarázni, hogy mit keres egy rendőr a gimnáziumban, aki értem jött, aztán vagy elhiszi a történetet, vagy nem.”

Az elhangzott beszélgetés a rendőri jelentésben foglaltakat támasztja alá: nem a rendőr szólította ki az osztályteremből, hanem az igazgató-helyettes asszony, továbbá nem a gyerek szeme láttára történtek az események, ahogy azt a panaszos a beadványában leírta.

10) A ... Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az Állásfoglalás II. rész 2)-9) pontjaiban ismertetettekhez képest az alábbi többlet információkat tartalmazza.

a) A ... Megyei RFK Bűnügyi Igazgatóság Bűnügyi Osztályától érkezett megkeresés a Sz.-i Rendőrkapitánysághoz, amiben a megkereső szerv kérte a panaszos feleségének tulajdonában lévő személygépkocsi lefoglalását, ideiglenes tárolását és a tulajdonos kihallgatását.

b) A panaszossal szemben a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 32. §-ában rögzített felvilágosítás-kérést foganatosított a rendőrség. Az intézkedés célja a bűncselekmény elkövetésével összefüggésbe hozható dolog (személygépkocsi és a hozzá tartozó iratok) lefoglalásának foganatosítása volt. A panaszossal az oktatási intézményben történt intézkedés jogalapja az Rtv. 32. §-a volt, amit az indokolt, hogy a panaszos közreműködésével tudtak foganatosítani egy bűncselekmény elkövetésével összefüggésbe hozható tárgy lefoglalását.

Az azonnali, munkaidőben az oktatási intézményben történő intézkedést az indokolta, hogy a ... u. 28. szám alatt végrehajtani kívánt lefoglalás során a házban tartózkodó idősebb hölgy telefonon nem érte el sem a panaszost, sem a feleségét. A hölgy kérte, hogy a lefoglalásnál vagy a panaszos vagy a felesége legyen jelen. Tájékoztatta továbbá a rendőröket, hogy a helyi óvodában dolgozik, ahol valamilyen rendezvény van, ezért célszerűbb lenne a panaszost

értesíteni. A r. főörzsőrmester ezután jelent meg a panaszos munkahelyén, ahol négy szemközt, más által nem hallhatóan beszélt vele, aki kerékpárral haza is ment.

III.

A rendőrség által hivatkozott közösségi oldal linkjén egy felvétel. A felvételen látható, hogy a panaszos elmondja a riporternek a rendőri intézkedés előzményeit (hogyan tudták megvenni az autót). 3 perc 35 másodperctől hallható, hogy a panaszos elmondja: a rendőr közölte velük, hogy „az autó papírjaival valami probléma van”. Másnap menjenek be fél kilencre a rendőrségre Sz. városba, vigyék az autót, az autó minden papírját, indítókulcsait, mert „nem tudja, hogy mi fog történni az autóval”. A rendőr nem azt mondta, hogy lefoglalja az autót. 4 perc 18 másodperctől a panaszos elmondja a riporternek, hogy az idézést milyen körülmények között kapták meg (lényegét tekintve megegyezik a panaszbeadványban foglaltakkal). Kértek egy nap türelmi időt, de a nyomozótól ezt már nem kapták meg. A rendőr azt mondta, „jó, akkor elintézzük másképpen”. Másnap megtudták, a rendőri zsargonban mit jelent a „másképpen”.

5 perc 9 másodperctől ezt nyilatkozza a panaszos: „Kiszólított az igazgató-helyettes asszony a tanteremből, és a folyosón már ott várt egy egyenruhás rendőr.” A riporter mondja a panaszosnak: „Még jó, hogy nem ment be a gyerekek közé a rendőr és onnan cibálza ki.” Erre a panaszos azt válaszolta: „Hát az nagyon jó sztori lett volna, mert utána nemcsak a kollégák felé kellett volna magyarázkodjak, hanem a gyerekek felé is. Mert így is azért elég kellemetlen volt, hogy a kollegáknak elmagyarázni, hogy mit keres egy rendőr a gimnáziumban, aki értem jött. Aztán vagy elhiszi a történetet, vagy nem.”

A riport további részében a riporter elmondja, hogy próbálta felvenni a kapcsolatot a ... Megyei Rendőr-főkapitánysággal, de „rövid és semmitmondó levelet kapott” arról, hogy az ügy nem hozzájuk tartozik, keresse a ... Megyei Rendőr-főkapitányságot. A panaszos pedig elmondja, hogy további problémái adódtak: a gépkocsi forgalomból való kivonatása tekintetében, illetve azt, hogy végül a kereskedőtől kártalanítást kaptak.

IV.

A panaszos sérelmezte a gépkocsi lefoglalását és az idézés szabálytalanságát.

A Testület a panasz ezen részeivel összefüggésben utal a hatáskörét megállapító, az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésére. Eszerint: az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is csak azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

1) A Be. VIII. Fejezetének (Kényszerintézkedések) VII. Címe tartalmazza – a házkutatás és a motozás mellett – a lefoglalás szabályait. A Be. 151. §-ának (1) bekezdése meghatározza a kényszerintézkedés fogalmát: a lefoglalás a bizonyítás érdekében vagy az elkobzás, illetőleg a vagyoneklobzás biztosítására a dolognak a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság általi őrzésbe vétele vagy megőrzésének más módon történő biztosítása. A törvény hely (2) bekezdése szerint a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság elrendeli – az ingatlan kivételével – annak a dolognak, információs rendszernek, ilyen rendszerben tárolt adatokat tartalmazó adathordozónak vagy adatnak a lefoglalását, amely a) bizonyítási eszköz, b) a törvény értelmében elkobozható, vagy amelyre vagyoneklobzás rendelhető el.

A lefoglalás elrendeléséről, lefolytatásáról a büntetőhatóság (nyomozó hatóság) dönt, amely ellen a Be. 196. §-ának (1) bekezdése alapján – a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül – panasszal lehet élni. Jelen esetben a Testület a rendőrségi iratok alapján megállapította, hogy a panaszos felesége élt a büntetőeljárásban biztosított jogorvoslati jogával.

2) A Be. VI. Fejezetén (Az eljárási cselekményekre vonatkozó rendelkezések) belül, a 67-68. §-ok tartalmazzák az idézés (és az értesítés) alapvető rendelkezéseit. A Be. szerint az idézés többféle módon történhet: írásban [ebben az esetben a Be. 67. §-ának (6) bekezdése alapján azt zárt iratban kell megküldeni], szóban, sajtóhirdetmény útján, illetve más alkalmas módon vagy eszközzel (különösen távbeszélő, telefax, számítógép útján). Speciális szabályok vonatkoznak továbbá a katonák, illetve a kiskorú idézésére.

A Be. 70. §-a rögzíti a kézbesítés (azaz a hivatalos iratok közlésének, egyúttal a tudomásszerzés biztosításának) szabályait. A 70. § (1) bekezdése szerint a kézbesítés történhet: személyesen, posta útján, hirdetményi úton, a büntetőhatóság kézbesítője útján, nemzetközi jogsegély keretében, és külön törvényben meghatározott módon (elektronikus úton).

Azon körülmény megítélése, hogy a panaszos postaládájába az írásbeli idézést nem zárt iratként dobták be, kívül esik a Testület hatáskörén. A Testület megjegyzi ennek ellenére, hogy ez nem büntetőeljárási kérdés, hanem iratkezelési kérdés, amelynek esetében legfeljebb fegyelmi eljárás indulhat.

A Testület – hatáskörének hiányára figyelemmel – nem vizsgálhatta érdemben a lefoglalásra, illetve az idézés módjára vonatkozó panaszrész.

V.

A panaszos sérelmezte azt, hogy vele szemben a rendőr a munkahelyén, számára megalázó módon intézkedett.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a panaszossal szemben.

A panaszbeadvány csupán azt tartalmazza, hogy megjelent két nyomozó a panaszos ingatlanánál, hogy a felesége tulajdonában álló gépkocsit lefoglalja. A panaszost nem találták otthon, ezért munkahelyén jelent meg egy rendőr, és intézkedett vele szemben.

A rendőrségi dokumentumok szerint a rendőri intézkedés egy folyamatban levő büntetőügyben foganatosították (jelentős értékre lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezelésből, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból vagy orgazdaságból származó dologra elkövetett orgazdaság büntetvény gyanúja miatt indult büntetőeljárás), és a nyomozást elrendelő szerv megkereste a ... Megyei Rendőr-főkapitányságot egyes eljárási cselekmények (lefoglalás, tanúkihallgatás) lefolytatása érdekében.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja értelmében a rendőrség a Magyarország Alaptörvényében (a továbbiakban: Alaptörvény), az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Ezzel kötelezettséggel szoros összefüggésben az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmességgel, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A Testület a büntetőeljárási cselekmények figyelmen kívül hagyása mellett (ld. az Állásfoglalás IV. részében foglaltakat) utal arra, hogy **a büntetőeljárásban történt megkeresés bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében, az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület**

megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A panaszbeadvány szerint a rendőr megjelent a panaszos munkahelyén, ahol éppen órát tartott, amikor kiszólították az osztályteremből. Állítása szerint „a kollegái és a gyerekek szeme láttára” történt a rendőri intézkedés

A rendőrségi dokumentumokban az szerepel, hogy az intézkedő körzeti megbízott megjelent a gimnáziumban, a tanári szobához ment és az igazgató-helyettest megkérte, szóljon a panaszosnak, mert négyszemközt akar vele beszélni. Az igazgató-helyettes hívta ki a panaszost a teremből, aki odament hozzá az iskola aulájába. Ekkor a rendőr és a panaszos ketten voltak, a rendőr közlését más nem hallhatta. A Testület által is megtekintett videofelvétel tanúsága szerint egyébként a panaszos is azt mondta a riporternek, hogy az igazgató-helyettes szólította ki a tanteremből.

a) Az Rtv. 32. §-a szerint a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér – ha jogszabály másként nem rendelkezik – az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

A Testület elfogadta a rendőrség által megjelölt törvényi indokot. Jelen esetben egy folyamatban levő büntetőeljárásban a bűncselekmény elkövetésével összefüggésbe hozható tárgy (személygépkocsi és a hozzá tartozó iratok, indítókulcs) lefoglalásának foganatosítása volt a cél. Ezt – tekintettel arra, hogy a panaszos ingatlanán állt a bűncselekménnyel összefüggésbe hozható tárgy, és az ott tartózkodó személy kérte, hogy a tulajdonos vagy férje jelenlétében hajtsák végre a kényszerintézkedést – a panaszos közreműködésével tudták foganatosítani.

A felvilágosítás-kérés jogszerű és indokolt volt, amellyel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A panaszolt esetben a rendőrök a munkahelyén intézkedtek a panaszossal szemben. A rendőri intézkedés helyszíne magánlakásnak nem minősülő egyéb hely. Az Rtv. X. fejezetének értelmező rendelkezései között található magánlakás fogalma [a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület; Rtv. 97. § (1) bekezdés c) pont] alapján a rendőrség a gimnázium épületébe – korlátozás és feltétel nélkül (vö. Rtv. 39. § Intézkedés magánlakásban) – beléphetett, ott intézkedést foganatosíthatott.

Az Rtv. 40. §-a szerint a rendőr a feladata ellátása során – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – beléphet a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyre, és ott az intézmény rendjének lehetőség szerinti tiszteletben tartásával intézkedhet.

A panaszos állítása és rendőrség tájékoztatása egybevágott abban a tekintetben, hogy a rendőrök először a panaszos lakcímén jelentek meg, ahol azonban nem találták otthon a panaszost, illetve a feleségét. Tekintettel arra, hogy az ingatlanban (feltehetően nem

tulajdonosként) tartózkodó személy kérte, hogy az eljárási cselekménynél a panaszos vagy a felesége jelen legyen, ennek megfelelően járt el a rendőrség.

A Testület ugyanakkor hangsúlyozza, hogy nincs hatásköre annak megítélésére, hogy a rendőrség megfelelő időpontot választott-e a kényszerintézkedés foganatosítására, tekintettel arra, hogy ez a nyomozó hatóság mérlegelésébe tartozó, krimináltaktikai kérdés.

c) Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdés 2. mondata szerint: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A rendőrségi adatok szerint a megfelelő diszkréció mellett járt el a kiérkező rendőr: a panaszost nem ő, hanem az intézmény vezető-helyettese hívta ki az osztályteremből, a tanítási óra közben, azaz sem kollegák, sem diákok nem láthatták, hogy a panaszossal szemben intézkedik a rendőr. A panaszos sem számolt be arról, hogy ki látta őt, illetve a közösségi oldalon megosztott videofelvétel tanúsága szerint úgy nyilatkozott, hogy az igazható-helyettes hívta ki a teremből.

A Testület a rendelkezésére álló információk alapján a rendőrség állítását tartja meggyőzőbbnek. **A Testület megállapítása szerint a panaszos munkahelyen történt intézkedés alá vonása jogszerű és indokolt volt, amely nem sértette az emberi méltósághoz való jogát.**

VI.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett: a közrend védelme érdekében, illetve bűnüldözési célból a panaszossal szembeni felvilágosítás-kérés jogszerű és indokolt volt. A panaszos munkahelyén történt intézkedéssel továbbá nem sérült az emberi méltósághoz való joga.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. május 17.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET